

IVPR sa zapojil do aktivít týkajúcich sa reštrukturalizácie

Úvod

V rámci plnenia kontraktu s Európskou nadáciou pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok so sídlom v Dubline uskutočňuje Inštitút pre výskum práce a rodiny aj monitorovanie prípadov reštrukturalizácie podnikov na Slovensku. Monitorovanie sa robí pre systém European Restructuring Monitor (ERM) a jeho výsledky sú k dispozícii na web stránke Európskej nadácie www.eurofound.europa.eu.

Reštrukturalizácia a hospodárska kríza

Téma reštrukturalizácie nadobudla osobitný význam v roku 2009 kedy sa dôsledky hospodárskej krízy naplno prejavili aj v členských štátoch EÚ, vrátane Slovenska. Monitoring ERM zdokumentoval významné zmeny v reštrukturalizácii na Slovensku v dôsledku hospodárskej krízy. Pred hospodárskou krízou tvorili nové investície spojené s vytváraním nových pracovných miest viac ako 70% všetkých prípadov reštrukturalizácie na Slovensku. V roku 2009 však takmer 70% prípadov reštrukturalizácie tvorili prípady vnútornej reorganizácie firiem a bankrotov spojené s prepúšťaním zamestnancov.

Národné semináre o reštrukturalizácii

Z poverenia a v spolupráci s Generálnym riaditeľstvom pre zamestnanosť, sociálne veci a rovnosť príležitostí Európskej komisie organizuje Európske vzdelávacie stredisko Medzinárodnej organizácie práce v Turíne (www.itcilo.org) sériu národných seminárov o reštrukturalizácii. Ich účelom je zmapovať aktuálnu situáciu, zhodnotiť použité nástroje a opatrenia používané v členských štátoch EÚ a ponúknuť dobré praktiky pre širšie využitie v rámci EÚ. Na Slovensku sa Národný seminár o reštrukturalizácii uskutočnil 1. októbra 2009 v Bratislave (hotel Crowne Plaza). Národnú správu o reštrukturalizácii na Slovensku ktorá bola hlavným podkladovým materiálom na rokovanie seminára pripravil náš kolega Ing. Ľudovít Czírja, CSc., ktorý zabezpečuje monitorovanie reštrukturalizácie za IVPR v rámci kontraktu s Dublinskou nadáciou. Na seminári sa zúčastnilo viac ako 40 expertov zo Slovenska, predstavitelia Európskej komisie a ITC ILO. Seminár poskytol dobrý obraz o reštrukturalizácii na Slovensku, zhodnotil jeho silné a slabé stránky. Poskytol námety na širšie využitie týchto poznatkov v rámci EÚ a bol hodnotený ako úspešný. Viac informácií o tomto projekte je k dispozícii na web stránke <http://arenas.itcilo.org> špeciálne vytvorenej na podporu výmeny informácií o reštrukturalizácii v EÚ.

Fórum reštrukturalizácie

V súvislosti s reštrukturalizáciou sa 7. a 8. decembra 2009 uskutočnila v Bruseli konferencia *Fórum reštrukturalizácie* ktoré sa v EÚ organizuje pravidelne a je venované určitej špecifickej problematike. Tento rok bolo *Fórum* zamerané na problematiku vzdelávania a malo názov *Nové zručnosti odvetví pre nové pracovné miesta*. Organizovali ho Európska komisia, Európsky parlament, Európsky hospodársky a sociálny výbor a Rada regiónov Európskej únie. Na konferencii sa zúčastnili zástupcovia všetkých členských štátov EÚ, Turecka a Kanady. Za jednotlivé členské štáty sa zúčastnili predstavitelia vládnych inštitúcií, zamestnávateľov, odborov a výskumu. Celkový počet účastníkov bol približne 500 a zo Slovenska sa podujatia

zúčastnilo predstaviteľov. Za IVPR sa ho na základe pozvania organizátorov zúčastnil Ing. Cziria, CSc.

V úvode rokovania bola prezentovaná nová participatívna web stránka Európskej komisie o reštrukturalizácii *Anticipedia* na ktorej budú prezentované informácie, názory a poznatky súvisiace s reštrukturalizáciou.

Plenárne rokovanie sa odvíjalo od hlavnej správy *Odvetvové analýzy objavujúcich sa kompetencií a zručností – Hlavné výsledky*. Vstupné referáty poukázali na to, že v dôsledku hospodárskej krízy a globalizácie sa znížila zamestnanosť. Európska komisia vyvinula viaceré iniciatívy na riešenie tohto problému. Napríklad predvídanie hospodárskych zmien, program týkajúci sa nových zručností pre nové pracovné miesta, Eures a pod. Bola pritom zdôraznená spolupráca EÚ s OECD a potreba vzájomne sa jeden od druhého učiť. Existujú stále významné rozdiely medzi členským štátmi a regiónmi v EÚ. Následná panelová diskusia okrúhleho stola sa venovala téme *Úloha predvídania potrieb zručností pri tvorbe politiky zamestnanosti, vzdelávania a výcviku: Kto, ako a čo má robiť?*

Potom sa konferenčné rokovanie rozdelilo na šesť samostatných workshopov:

Workshop 1 – *Vzťahy medzi kvantitatívnymi analýzami CEDEFOP o zručnostiach a kvalitatívne zameranými odvetvovými štúdiami.*

Workshop 2 – *Železničná doprava, automobilový a kovospracujúci priemysel: príklady aktualizácie a zdokonaľovania zručností v kontexte celoživotného vzdelávania.*

Workshop 3 – *Elektrotechnická, textilná a odevná výroba: príklady zlepšenej spolupráce medzi zainteresovanými zložkami.*

Workshop 4 – *Výroba lodí a stavebníctvo: zameranie na stratégie naboru pracovníkov a zatraktívnenie odvetví.*

Workshop 5 – *Zdravotníctvo a poštové služby: príklady zmien v organizácii práce ktoré reagujú na nové zručnosti.*

Workshop 6 – *Finančné služby a zručnosti potrebné na využívanie internetu a web 2.0: inovatívne riešenia za účelom prispôsobenia vzdelávania a odborného výcviku zvyšujúcim sa požiadavkám zručností v odvetví.*

Poznatky z workshopov ukázali, že v EÚ existuje množstvo dobrých príkladov na to ako odvetvia reagujú na požiadavky na nové zručnosti, existujú rôzne tradície, skúsenosti a prax ktoré treba analyzovať a využívať.

Účastníci konferencie obdržali materiál *Ucelené odvetvové analýzy objavujúcich sa kompetencií a ekonomických aktivít v EÚ* ktorý obsahuje súbor analytických brožúr venovaných 19-tim odvetviám hospodárstva.

Druhý deň bol venovaný téme *Európske odvetvové výbory pre zamestnanosť* ku ktorej boli prednesené vstupné referáty:

- *Európske odvetvové výbory pre zamestnanosť a štúdium možných zručností – hlavné poznatky.*
- *Rady pre zručnosti: Kanadské skúsenosti.*
- *Názory na vytvorenie Európskych odvetvových výborov pre zamestnanosť a zručnosti.*

Nasledovala diskusia na tému *Posilnenie spolupráce a výmeny skúseností o predvídaní potreby nových zručností na Európskej úrovni*. Táto ukázala, že cesta k zlepšeniu zamestnanosti vedie cez lepšie zosúladovanie požiadaviek trhu práce a existujúcej ponuky pracovných síl. Toto však nemožno dosiahnuť na všeobecnej úrovni národného

hospodárstva, ale čiastkovými zlepšeniami v špecifických podmienkach jednotlivých odvetví hospodárstva v kontexte jednotného trhu EÚ. K tomu by mohla dobre poslúžiť činnosť odvetvových výborov pre zamestnanosť a zručnosti, ktorých v EÚ už pôsobí približne 2500.

Riaditeľka Generálneho riaditeľstva pre zamestnanosť, sociálne veci a rovnosť príležitostí, pani Odile Quintin zhodnotila rokovanie *Fóra* ako veľmi užitočné lebo prinieslo veľa podnetov na riešenie problematiky zamestnanosti zlepšením kvalifikácie a zručností pracovných zdrojov. Podrobnejšie informácie o tomto podujatí sú k dispozícii na web stránke

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=782&langId=en&eventId=209&furtherEvents=yes>